Lausuntopyyntö

28.10.2026 VN/27282/2026

Lausuntopyyntö sosiaali- ja terveysministeriön asetusluonnoksesta Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta

Johdanto

Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteista perittävät maksut määräytyvät valtion maksuperustelain (150/1992, jäljempänä maksuperustelaki) mukaan.

Maksuperustelain 8 §:n mukaan maksujen tarkemmista perusteista tulee säätää asianomaisen ministeriön antamalla asetuksella.

Ehdotettavassa asetuksessa määritellään Tietolupaviranomaisen maksulliset suoritteet.

Tausta

Laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä (552/2019, jäljempänä toisiolaki) tuli voimaan 1.5.2019.

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut yhteensä seitsemän asetusta Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen suoritteiden maksullisuudesta (1500/2019, 1168/2020, 1294/2021, 1091/2022, 1147/2023, 1054/2024 ja 1230/2025). Nykyinen maksuasetus (1230/2025) on annettu ajalle 1.1.2026-31.12.2026.

Nyt tavoitteena on säätää sarjassaan kahdeksas maksuasetus, jossa määritellään Tietolupaviranomaisen maksulliset suoritteet ajalle 1.1.2027-31.12.2027.

Korvaukset, jotka koskevat tietolupaan ja tietopyyntöä koskevaan päätökseen perustuvien tietojen poimintaa ja toimittamista muista kuin Tietolupaviranomaisen omista tietovarannoista, määräytyvät kutakin tiedot toimittanutta rekisterinpitäjää koskevien säännösten mukaisesti.

Tavoitteet

Tietolupaviranomainen tai muu luvan myöntänyt viranomainen saa toisiolain 49 §:n perusteella periä maksun tietoluvasta ja tietopyyntöä koskevasta päätöksestä.

Maksun määräytymisen perusteista säädetään maksuperustelaissa. Toisiolain 50 §:n mukaan Tietolupaviranomainen saa periä korvauksen toisiolaissa tarkoitetun tietoluvan ja tietopyyntöä koskevan päätöksen mukaisten tietojen poimimisesta, toimittamisesta ja yhdistelystä, esikäsittelystä, pseudonymisoinnista ja anonymisoinnista sekä tietoturvallisen käyttöympäristön käytöstä. Lain 50 §:n mukaan Tietolupaviranomaisen korvausten määräytymisen perusteista säädetään maksuperustelaissa

Maksuperustelaissa säädetään valtion viranomaisten suoritteiden maksullisuuden ja suoritteista perittävien maksujen suuruuden yleisistä perusteista sekä maksujen muista perusteista. Lain 6 §:ssä säädetään julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista. Julkisoikeudellisella suoritteella tarkoitetaan lain 3 §:n mukaan valtion viranomaisen suoritetta, jonka kysyntä perustuu lakiin tai asetukseen ja jonka tuottamiseen viranomaisella on tosiasiallinen yksinoikeus.

Lain 7 §:ssä säädetään muiden suoritteiden hinnoista. Pykälän 1 momentin mukaan viranomaisen muiden kuin 6 §:ssä tarkoitettujen suoritteiden hinnoista päätetään liiketaloudellisin perustein.

Ehdotettavassa asetuksessa määritellään Tietolupaviranomaisen maksulliset suoritteet vuodelle 2027.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään jättämään osoitteessa lausuntopalvelu.fi. Lausuntoja voi lähettää myös osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi. Saatteeseen pyydetään laittamaan diaarinumero VN/27282/2026 ja säädösvalmisteluhankkeen tunnisteSTM075:00/2026. Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi-sivustolla ja hankerekisterissä. Lausuntopyyntö on nähtävissä myös sosiaali- ja terveysministeriön internetsivuilla osoitteessa http://stm.fi/lausuntopyynnot.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään jättämään 1.12.2026 mennessä.

Valmistelijat

Essi Suonvieri
Erityisasiantuntija
puh. +358 295 163 137
etunimi.sukunimi@gov.fi

Linkit

https://stm.fi/hanke?tunnus=STM075:00/2026 - Hankesivu - Projektsida

Liitteet:

Asetusluonnos.pdf

Utkast till förordning.pdf

Perustelumuistioluonnos.pdf

Jakelu:

Aalto yliopisto
Ahvenanmaa
Business Finland
CSC Oy
Digi- ja väestötietovirasto DVV
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Eläketurvakeskus
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Findata
FinnGen-hanke
Helsingin kaupunki
Helsingin yliopisto
HUS
Hyvinvointiala HALI ry
Itä-Suomen yliopisto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Jyväskylän yliopisto
Kainuun hyvinvointialue
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Kela
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue
Lapin yliopisto
Lupa- ja valvontavirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Lääketeollisuus ry
Mehiläinen Oy
Nordic Healthcare Group Oy NHG
Opetus- ja kulttuuriministeriö OKM
Oulun yliopisto
Pellervon taloustutkimus

Pihlajalinna Oyj
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Satakunnan hyvinvointialue
Suomen Akatemia
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Suomen Lääkäriliitto
Tampereen yliopisto
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL
Terveystalo
Tilastokeskus
Traficom
Turun yliopisto
Työterveyslaitos TTL
Vaasan yliopisto
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
Valtiovarainministeriö VM
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Åbo Akademi

Lausunnonantajan lausunto

Onko suoritteet jaoteltu tarkoituksenmukaisesti?

Ovatko eri suoritteista perittävät maksut ymmärrettäviä ja oikeudenmukaisia?

Onko omakustanteisesti perittävä maksu ja tuntihinta Findatan työstä ymmärrettävä?

Muut asetusluonnosta koskevat huomiot.

Suonvieri Essi
Sosiaali- ja terveysministeriö

Suonvieri Essi
Sosiaali- ja terveysministeriö